

Osebnosti

DR. VIDA ROJC,
PREJEMNICA NAZIVA
ČASTNI OBČAN OBČINE ŽIROVNICA

Branko Lubej

Na predlog Vaškega odbora Breznica in vaščanov Breznice ob podpori Župnijske Karitas Breznica in skavtskega roda Pod svobodnim soncem je Občina Žirovnica podelila naziv častni občan dr. Vidi Rojc za požrtvovalno delo na področju medicine ter za zdravstvenovzgojno, pedagoško in humanitarno delo, s katerim je pomembno in trajno prispevala k ugledu in razvoju Občine Žirovnica.

Čestitkam se pridružujejo tudi vsi njeni kolegi.

Nekrologi

JANEZ FETTICH

1921–2004

Marko Potočnik

Vse slovensko zdravništvo in tudi širšo slovensko javnost je pretresla vest o smrti pomembnega slovenskega dermatovenerologa akademika Janeza Fetticha.

Janez Fettich je bil rojen 9. oktobra 1921 v Ljubljani. Medicino je študiral v Ljubljani (1940–42 in 1945–48). Leta 1953 je opravil specialistični izpit iz dermatovenerologije. Za doktorja znanosti je bil promoviran na Univerzi v Ljubljani l. 1959. Za docenta iz dermatovenerologije na Medicinski fakulteti je bil habilitiran l. 1960. L. 1967 je postal izredni profesor in 1970 redni profesor.

Za izrednega člana SAZU je bil izvoljen 21. marca 1974, za rednega pa 29. marca 1979.

Od l. 1949, torej 43 let, je nepretrgoma delal na Dermatovenerološki kliniki, nekoč Kliničnih bolnic, nato Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani, najprej kot specializant in po opravljenem specialističnem izpitu kot specialist. 24 let, od 1964 do 1987, je bil predstojnik klinike in predsednik Medicinskega sveta Kliničnega centra od 1973 do 1980. Delal je v številnih komisijah Medicinske fakultete in Univerze v Ljubljani, Raziskovalne skupnosti, Izobraževalne skupnosti, Ministrstva za zdravstvo in tudi Kliničnega centra.

28 let, od l. 1964 do 1991, je bil predstojnik Katedre za dermatovenerologijo in v letih 1967–69 dekan Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani.

Strokovno in raziskovalno delo je vodil in opravljal predvsem na Dermatovenerološki kliniki in tudi v drugih ustanovah.

Prvo in glavno področje njegovega dela je bilo proučevanje patogeneze alergijskega kontaktnega dermatitisa. Za šestdeseta leta so bile izredno pomembne raziskave eksperimentalne ekcemske senzibilizacije na živalih in posredno tudi na človeku. Na to področje spada tudi proučevanje drugih alergijskih bolezni, atopijskega dermatitisa, medikamentnih eksantemov itd. S tem so povezane tudi raziskave poklicnih bolezni kože.

Več desetletij se je ukvarjal z uvajanjem nekaterih načinov sodobnega zdravljenja kožnih bolezni in z epidemiologijo, diagnostiko in zdravljenjem spolno prenosljivih bolezni, ki jim je bil strokovno še posebej predan. Najprej je organiziral in koordiniral ter poenotil antivenerično delo v Sloveniji, zlasti diagnostiko in zdravljenje. Na kliniki je vodil Centralni kožno-venerični dispanzer, zbiral podatke o gibanju spolno prenosljivih bolezni v Sloveniji, analiziral vzroke njihovega širjenja in socialno-medicinske vidike. Podatke o gibanju spolno prenosljivih bolezni je zbiral od l. 1955 in vsako leto izdal obširno poročilo o gibanju in analizi spolnih bolezni za Zavod za zdravstveno varstvo Slovenije. Znatno zmanjšanje števila okužb v Sloveniji je nedvomno v zvezi z antivenerično dejavnostjo v Sloveniji, ki jo je profesor Fettich zasnoval, jo dolga leta usmerjal in bdel nad njo še po upokojitvi.

Bil je član dermatoloških in alergoloških združenj v Sloveniji in v bivši Jugoslaviji ter številnih strokovnih organizacij v tujini. L. 1971 je postal častni član Poljskega dermatološkega društva, l. 1987 častni član Združenja jugoslovanskih dermatologov in leta 1990 častni član Medicinske akademije Hrvaške. Od l. 1975–79 je bil predsednik Združenja jugoslovanskih dermatologov. Organiziral je zvezni kongres v Portorožu (1979) in skupni sestanek s člani International Society of Dermatology iz ZDA na Bledu (1987).

Z A. Kanskym in S. Bunto je ustanovil leta 1973 strokovno revijo Acta dermatovenerologica Jugoslavica in bil od 1973 do 1983 njen glavni in odgovorni urednik in od leta 1992 član uredniškega odbora Acta dermatovenerologica Alpina, Panonica et Adriatica. Uredil je več zbornikov (Kogojevi dnevi I., Kogojevi dnevi II.) in vodil več seminarjev in strokovnih sestankov. Organiziral je številna, tudi mednarodna, strokovna srečanja, kjer so si dermatovenerologi iz Jugoslavije in tujine izmenjavali strokovne izkušnje in se tudi spoznavali med seboj, in izobraževanja za zdravnike splošne medicine in specialiste drugih strok.

Na pedagoškem področju je bil več kot trideset let predavatelj dermatovenerologije na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani (1960–1991) in s svojimi zanimivimi in jasnimi predavanji navdušil številne generacije študentov medicine. Kot odličnega mentorja se ga bomo spominjali specializanti iz dermatovenerologije, ki so se k njemu zatekali v strokovnih dilemah v začetku našega izobraževanja, pa tudi kasneje, ko smo, čeprav izkušeni dermatovenerologi naleteli na vprašanja, ki nam jih je profesor Fettich s svojim obširnim znanjem in bogatimi izkušnjami pomagal razrešiti. Mnogim od nas je znal odkriti posamezna področja dermatovenerologije na tak način, da smo se zanj navdušili in se pozneje lahko uveljavili tudi v svetu.

Bil je vabljeni predavatelj na univerzah v Gradcu, Padovi, Sofiji, Varšavi, Rigi, Moskvi in Leningradu.

Rezultati strokovnega in raziskovalnega pa tudi vzgojnoizobraževalnega udejstvovanja so številne publikacije, ki jih je napisal sam ali pa s sodelavci. Do konca 1996 so objavili več kot 100 strokovnih in znanstvenih člankov v domačih in tujih (20) strokovnih revijah, 20 polpublikacij, 15 poljudnoznanstvenih člankov, poleg tega pa še številna poročila, ocene, re-

cenzijske itd. Prvi slovenski dermatovenerološki učbenik Mala dermatovenerologija s čudovitim atlasom kožnih in spolnih bolezni, ki sta ga napisala skupaj s prof. M. Betettom, je bil od 1974 osnovni strokovni vir za številne generacije študentov medicine in stomatologije, po knjigi pa so radi posegali tudi številni kolegi iz drugih vej medicine in stomatologije, kadar so se pri svojem delu znašli v dvomih. Delo je izšlo v 3 izdajah (v zadnji posodobljeni je sodelovalo še nekaj drugih avtorjev) in s prevodom v srbohrvaščino odmevno seglo tudi na ostala področja tedanje Jugoslavije.

Za svoje delo je prejel tudi številna odlikovanja in priznanja. Nekdanji sodelavci se ga bomo spominjali kot strokovno izjemno podkovanega dermatovenerologa in dobrega predstojnika, ki je dolga leta vodil in skrbel za razvoj Dermatovenerološke klinike in jo pripeljal do zavirljive strokovne višine. Svojim učencem, številnim študentom medicine in stomatologije in skoraj vsem slovenskim dermatovenerologom pa bo ostal v spominu kot vsestransko razgledan učitelj, ki je znal z razumevanjem prisluniti našim začetnim težavam na dermatovenerološki poti in nam tudi kasneje, ko smo ga že kot izkušeni dermatovenerologi prosili za nasvet, nikoli ni odrekel pomoči iz svoje zakladnice obširnega dermatovenerološkega znanja.

Za nas bo akademik Janez Fettich ostal velik človek, na katerega smo se lahko vedno obrnili za nasvet in pomoč tudi v naših zasebnih težavah.

Nekrologi

V SPOMIN

MAG. JANEZ VRHOVEC, DR. MED., SPECIALIST OFTALMOLOGIJE

Zdenko Zelič

Prvega septembra 2004 smo se na mestnem pokopališču v Celju poslovili od upokojenega kolega, nekdanjega predstojnika očesnega oddelka celjske bolnišnice. Svoj boj z boleznijo je izgubil 29. avgusta v večernih urah, skoraj hkrati, ko je v Atenah ugasnil olimpijski ogenj. Na zadnjo pot ga je pospremila veliko število sorodnikov, prijateljev, bivših sodelavcev in bolnikov, kar je dokaz, kako cenjen je bil naš spoštovani kolega.

Rojen je bil leta 1928 v trdni kmečki družini v vasi Žažar pri Vrhniku kot prvi od desetih otrok. Že v zgodnji mladosti je bil navajen trdega dela, saj je na kmetiji moral pomagati ves čas šolanja v srednji šoli in še kasneje, ko je obiskoval fakulteto. Medicinsko fakulteto v Ljubljani je končal leta 1956. Po službenju vojaškega roka je opravil pripravništvo v Celju. Preden je dobil specializacijo iz oftalmologije, je do leta 1960 delal kot splošni zdravnik v zdravstvenih postajah Šoštanj in Koze, kjer se ga starejši ljudje še danes spominjajo kot vestnega zdravnika, ki je znal prisluniti njihovim težavam.

Službo na očesnem oddelku celjske bolnišnice je nastopil oktobra 1960, specializacijo iz oftalmologije pa je opravil junija 1963. V vsej svoji poklicni karieri je imel zelo širok krog bolnikov, ki so se ob težavah stalno vračali samo k njemu. Še posebej se ga spominjajo njegovi mali slabovidni bolniki, saj je za njih leta 1980 ustanovil ambulanto za ortoptiko in pleoptiko, v kateri je delal vse do svoje upokojitve leta 1995.

Leta 1981 je v Zagrebu opravil magisterij z naslovom »Prirojen očne napake pri novorojenčkih«. V tistem času je bil v Jugoslaviji eden vodilnih strokovnjakov na tem področju.

Leta 1986 je prevzel vodenje oddelka in ga vodil vse do upokojitve. V tem času je na oddelku uvedel več novih terapevtskih metod. Leta 1988 je uspel nabaviti laser, ki je nepogrešljiv pri zdravljenju patologije na mrežnici zaradi sladkorne bolezni in še nekaterih drugih bolezni. Istega leta je oddelek razvil tehniko operacije sive mrežnice z vstavitvijo umetne leče s klasično metodo, leta 1992 pa z ultrazvočno metodo. Ta vrsta operacije je danes glavna dejavnost našega operativnega dela. Ves čas vodenja oddelka je dr. Vrhovec znal prisluniti pobudam mlajših kolegov in nas podpiral, da smo se dodatno izobraževali. Do sodelavcev je bil vedno korekten, v njem nismo videli le šefa, ampak tudi prijatelja.

Ko se je leta 1995 v starosti 67 let upokojil, je bil še poln življenjske energije. Ker je bil že iz mladosti zelo povezan z zemljo, je neizmerno užival pri delu na svojem vikendu, ki ga je praktično naredil sam. Zelo veliko časa je namenil tudi svojim vnukom, ki sta ga dobesedno oboževala. Našel je tudi čas za občasne obiske svojega oddelka. Vedno je bil dobrodošel.

Svojo bolezen, ki se je s prvimi simptomi pojavila februarja 2004, je prenašal z veliko mero optimizma, čeprav je kot zdravnik dobro poznal njen potek. V našem spominu bo za vedno zapisan kot dober strokovnjak in sodelavec, predvsem pa kot dober človek.

IM MEMORIAM

PRIM. DOC. DR. ALOJZU PETERLINU, DR. MED., SPEC. ZA GINEKOLOGIJO IN PORODNIŠTVO

(1928–2004)

Božo Kralj, Vladimir Weber

Četrtega novembra 2004 smo se na Plečnikovih Žalah v Ljubljani poslovili od svojega prijatelja iz gimnazijskih let, kolega na Medicinski fakulteti, strokovnega sodelavca in nekdanjega dolgoletnega predstojnika Ginekološko-porodniškega oddelka Splošne bolnišnice Celje, primarija doc. dr. Alojza Peterlina, dr. med.

Primarij dr. Peterlin se je rodil 13. 6. 1928 v Vinjem Vrhju na Dolenjskem. Po končani osnovni šoli v domačem kraju je obiskoval gimnazijo v Ljubljani. Leta 1956 je diplomiral na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Po obveznem stažu je pričel specializacijo iz ginekologije in porodništva v celjski bolnišnici. Po specialističnem izpitu, ki ga je opravil leta 1963